

**FELSŐPETÉNY
KÖZSÉG
ÖNKORMÁNYZATÁNAK
GAZDASÁGI PROGRAMJA
2024 – 2029**

BEVEZETÉS

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011.évi CLXXXIX. törvény 116.§-a előírásai szerint az önkormányzatoknak a választási ciklus végéig szóló gazdasági programot kell készíteni.

A jelen előterjesztés a 2024-2029 évekre vonatkozó gazdasági és munkaprogramot tartalmazza.

A gazdasági program célja, hogy az Önkormányzat Képviselő-Testülete ezen időtartam alatt előre meghatározott rendszer szerint működjön, a község folyamatosan fejlődjön a ciklus időszakában.

Felsőpetény egy Nógrád Vármegyei közel 600 lelket számláló kis település, három „élő” egyházi felekezettel. Településünkön folyamatosan fellelhető az itt lakók szépítő, otthonos környezetükre odafigyelő szemlélete, gyakorlata. Az itt kialakítható élhető létet nagyban elősegítik a jó közlekedési lehetőségek ezáltal a környező munkahelyek megközelítése, a központosított ellátások, szolgáltatások. A településen az elmúlt 5 évben számos fejlesztés megvalósult az EFOP, MAGYAR FALU PROGRAM, LEADER, BM, Top plusz és egyéb pályázati programoknak köszönhetően. Továbbra is nagy hangsúlyt kell fektetni a pályázati pénzek elnyerésére és az ahhoz szükséges saját erő biztosítására. Továbbiakban is építeni kell azokra a helyi erőkre, amelyeket a hagyományörzés, helyi közösség fejlesztése, értékteremtés együttese jellemez.

A saját bevétel növelése természetesen nagy segítség lenne (indokolt is lehetne a mai gazdasági helyzetekben) azonban a lakosság terhelhetősége nem bírja el a magasabb terheket, adóztatást.

Ahogy az előző ciklusban is az önkormányzati feladatok finanszírozása a működési-intézményi, kommunális, egyéb fenntartási –költségek lesznek a továbbiakban is meghatározók. Jelentős csökkenésekre ezekben nem számíthatunk, mivel növekednek a rezsi és a személyi kiadások, a minibájbérváltozás. Illetve, csökken a jó képességű közfoglalkoztatottak száma is és itt az alkalmi megbízásos lehetőségekkel kell számolni.

A falufejlesztés lehetőségei továbbra is csak pályázatok útján, támogatásokkal lesz elérhető az önkormányzat nagyobb fejlesztések megvalósítására önerőből nem képes. A pályázatokhoz maximálisan ki kell használni a közös hivatal által foglalkoztatott pályázatíró munkatársat a költséghatékonyság okán.

A gazdasági program összeállítása során az alábbiak kerültek figyelembevételre:

- a község lakossága annak igényei, megfogalmazott elképzelései, javaslatai;
- a Képviselő-Testület és a Polgármester elképzelései;
- az Önkormányzat jelenlegi, illetve várható pénzügyi helyzete.

A gazdasági programban meghatározott célkitűzések eléréséhez a Képviselő-Testületnek kifejezetten kell koncentrálni egyrészt a célkitűzések egymásra épülésére, valamint az ezekhez szükséges anyagi források, eszközök megteremtésére.

A Képviselő-Testületnek ügyelnie kell arra, hogy a jelen gazdasági programban meghatározott célok, elképzelések megvalósításához az anyagi eszközök, vagyon megteremtése, állami támogatások mellett szükség van a pályázati új lehetőségek felkutatására, illetve az önkormányzat sajátosságainak kihasználása alapján új lehetőségek keresésére, valamint a meglévő anyagi források nagyobb mértékű kihasználására. A jövőt elősegítő hosszútávú célok elérésének biztosítása érdekében.

A gazdasági program alapvető célja, hogy megfogalmazza azokat az alapelveket, prioritásokat, teendőket, amelyek lehetővé teszik, hogy az önkormányzat:

- biztosítsa a település lakói számára a fontos intézményeit (társulásban történő) működését (egészségügy, óvodai nevelés, szociális alapellátások)
- képes legyen a szolgáltatások színvonalának megtartására, fejlesztésére
- gondoskodjon az infrastruktúra folyamatos fejlesztéséről
- törekedjen az élhetőbb környezet kialakítására
- csökkentse a hátrányos helyzetű családok leszakadását
- pozitívan fokozza/megtartsa a település közbiztonságát
- a falu szerkezet alakításában a fenntartható fejlődés és a népességmegtartó-képesség szempontjai minden más megfontolást megelőznek.
- a gazdasági program prioritásának tekinti a kötelező önkormányzati feladatok teljesítését, a jogkövető magatartást, ezért elsőbbséget biztosít a törvény által előírt kötelezettségek teljesítését szolgáló programoknak.

GAZDASÁGI HELYZET

A gazdasági helyzetet alapvetően befolyásoló körülmények, várható változások mind a kormányfejlesztési irányelveit a továbbiakban is az energiapolitika, vidékfejlesztés területfejlesztés, témakörökben határozza meg mely fejlesztési irányok kihatnak az önkormányzatok elképzeléseire is.

Önkormányzatunk gazdasági helyzetében különböző mértékű változások már történtek úgymint:

- Közvilágítás korszerűsítése a község egészterületén.
- Értékesítve lettek önkormányzati telkek, amik kötelezett beépítés mellett biztosítja az ide letelepedőkkel a lakossági létszám megtartását.
- Kultúrház felújításai
- Óvoda udvarának tovább korszerűsítése
- Sport épület felújítása és a játszótér korszerűsítése
- Felújításra került a Szabadság, Templom, Cserhát utca útburkolata
- Hivatal épületének felújítása.
- Pusztaszántói és Lókos patakmeder, illetve a Jókai u. árok, átereszek tisztítása
- Táncsics u. i támfal okán vissza vásárolt telek

- Az orvosi rendelő épületének teljes felújítása, valamint udvarán lévő szennyvízelvezetés okán a szolgalmi jogok rendezése.
- Temetőkert bejáratának korszerűsítése.

PÉNZÜGYI HELYZET

Értékesítve lettek önkormányzati telkek, amik beépítési kötelezettség mellett biztosítja az ide letelepedőkkel a lakossági létszám megtartását. Az önkormányzat az előző időkhöz híven most is a visszafogott, jól átgondolt gazdasági, pénzügyi elveit szeretné követni.

Megtartani egy biztos stabilitást ezen területeken. A továbbiakban is hiány nélkül zárni az adott tárgy éveket.

Bár az anno kormányzati adóelvonás nagyban nehezíti a helyzetünket, de a lakosság szociális helyzete nem bír el több terhet. Így más lehetőség, források keresése fontos célkitűzés.

A rövid, illetve hosszú távú gazdasági program készítésének egyik feltétele a kiszámítható stabil pénzügyi háttér. Az önkormányzat gazdálkodása elválaszthatatlan az államháztartástól.

FOLYAMATBAN LÉVŐ BERUHÁZÁSOK, FEJLESZTÉSEK

A jelenlegi legnagyobb anyagi, kivitelezési, logisztikai mindennemű terhet kiadást, feladatot jelent a Lókos-patakon átívelő közel 100 éves kőboltozatos híd javítása. Speciális helyzetre való tekintettel körültekintő kidolgozottság szükséges a probléma teljes körű megszüntetéséig. A megfelelő szakmaiság mellett, az anyagiak előteremtése is komoly feladat.

A hivatal helyiségének, kultúrház felújításának folytatása/befejezése.

FEJLESZTÉSEK, ELKÉPZELÉSEK

- mezőgazdaság, ipar, vállalkozások, turisztika, vendéglátás, idegenforgalom
- szociális, egészségügyi, sport, kulturális, környezetvédelem- hulladékelszállítás

Az Önkormányzat lehetőségeihez mérten támogatja a működő és létrehozandó termelő és szolgáltató tevékenységeket, vállalkozásokat, új fejlesztéseket. Törekszünk felelősségteljesen elősegíteni a munkahelyteremtő vállalkozások településünkön történő megjelenését. Mindezeket úgy, hogy az érdekek ne sérüljenek, hiszen a jelenlegi gazdasági helyzetek/mutatók nehezítik mind a hosszútávú megléteit a vállalkozásoknak, illetve azok önkormányzati támogatási forrásait.

A településen áthaladó kéktúra útvonalak a természet kedvelő, bakancsos turistákat is hozza a térségbe, ami az alacsony kategóriás szálláshely, menedék-pont igényét tárja elénk, amivel a jövőben hasznos, fontos lenne foglalkozni.

A közúthálózatunk folyamatos fejlesztésére törekszünk, a belterületi közutak felújítására nagy hangsúlyt fordítva így a legkritikusabbakra, mint a Mező, Csokonai utcák következnek.

Valamint sürgetően fontos lenne a Szvitajka-pusztá útját, esővízelvezetését orvosolni.

A MAGYAR KÖZÚT ZRT.-vel érdemi kapcsolat felvétele is szükségessé vált a fő útvonal, illetve a rajta lévő köhíd biztonságos használatának elősegítése, a felújítások szorgalmazása.

A fejlesztési tervek között döntő helyet kell, hogy kapjon a sajnálatos módon bezárt általános iskolánk épületének további sorsa. Mind az állagmegóvás érdekében, mind pedig valamilyen hasznos (intézményi) kereteken belüli kihasználása. Ezáltal is segítve akár a helyi munkahelyteremtést.

Az Önkormányzat a továbbiakban is szeretne élni a Kormány Közfoglalkoztatási Programjának lehetőségeivel, azzal együttműködni. Illetve hangsúlyt fektetni az Ifjúsági Községi Szolgálat teljesítésére. Amit helyben végezhetnek a középiskolások, így szerves részei lehetnek a falu életének, ahogyan a diákmunka kapcsán is tehetik.

A temetőkert további biztonságos megközelítése, kialakítása, valamint a ravatalozó épületének teljeskörű felújítása, korszerűsítése. Illetve urnafal létrehozása.

Az orvosi rendelő udvarának rendezése, és az épület használaton kívüli részének kiépítése.

A múzeumnál is célkitűzés kell, hogy legyen az épület és a benne lévő értékek minőségének megtartása. A kulturális területen a községnek meg kell találnia a múltjához és jelenéhez leginkább illeszkedő fejlődési irányt.

A művelődési ház, mint közösségi színteret biztosító épület, a továbbiakban is, korszerűsítésekre van szükség a már megkezdett úton haladva az épületegyüttes egészét érintve. Valamint minél több rendezvénynek kell, hogy helyet adjon az intézmény, a kultúra széles palettájáról. A már hagyományosan tartott rendezvényeinket (majális, szüreti, advent) továbbra is élettel és színvonalas tartalommal kell megtölteni. A jövőben is ápoljuk a szlovák nemzetiségi kultúrát, hagyományokat ahogyan a közös munkakapcsolat is fontos eleme az önkormányzat működésében.

A település folyamatos szépítése, virágosítása is feladataink között szerepel. Ezzel pedig karöltve jár a környezet és természetvédelem fontossága. A szennyvízelvezetés megoldott a településen. A kommunális, szelektív, zöld hulladék elszállítása is. Ezeken túl pedig a rétsági hulladékudvar, vagy az elektronikai hulladék elszállítás vagy az építési törmelék elszállításra is vannak működő szolgáltatások.

A sport épületének felügyelt, jól szervezett kihasználtsága a jövőben is fontos szerepet kell, hogy kapjon és az épület korszerűsítése, befejezése is feladat lehet. Valamint a tömegsportok, egyéb mozgási lehetőségek elérhetőségét is biztosítani lehetne.

KAPCSOLATOK

- Civil és egyéb szervezetekkel
- Agyag-Ásvány bánya
- Szent Hubertus Vadásztársaság
- Felsőpetényi Sport Egyesület
- Nőtincsi Római Katolikus Egyházközség Felsőpetény filia
- Felsőpetényi Evangélikus Egyházközség
- Felsőpetényi Baptista Gyülekezet
- Felsőpetényi Sportegyesület
- Ipoly erdészet

TÉRSÉGI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK

A térség együttműködésének szükségessége és lehetőségei nagyon fontosak a működések, fejlesztések érdekében.

- Nagyoroszi Közös Szociális Szolgáltató Társulás
- „Együtt a gyermekekért” Család-és Gyermejjóléti Szolgálat
- Börzsöny és Térsége Egyesület
- KÖKÖSZ
- MOHU Zrt.
- Rendőrség

A tapasztalatok, képzések, tanulást illetően az önkormányzatnak feladata a falu vérkeringésében tartani a lehetőségeket a vidékre jellemző adottságokat figyelembe véve. Fontos, hogy minden itt élő, hosszútávon megtudja tartani a munkáját, és érvényesülni tudjon az adott területeken, éljen a lehetőségekkel. A másik fontos feltétel a biztos jövőkép kialakításához az önfejlesztés, kreatív kiútkeresése az aktív tenni akarás. Továbbá fontos lenne e közben az egymást is segítő motiválás, helyet s időt teremteni, kialakítani a közösség ily összetartozásának is.

LEHETSÉGES TOVÁBBLÉPÉS

- A térségre, településre jellemző munkaterületek fejlődésének elősegítése.
- Új beruházások ösztönzése
- Esélyegyenlőség javítása
- Az állampolgári kezdeményezések támogatása
- Fejleszteni a belső és falun kívülre szóló kommunikációt
- A településről kialakított külső képet a lehető legpozitívabbá alakítani.

KÖZIGAZGATÁS

Felsőpetény Község Önkormányzata közigazgatási feladatait a Nőtincs székhellyel működő Közös Önkormányzati Hivatallal (Nőtincs, Ósagárd) közösen látja el.

ZÁRADÉK

Jelen Gazdasági Programot Felsőpetény Község Önkormányzata Képviselő-testülete a .../2025. (III.27.) számú képviselő-testületi határozatával fogadta el.

Felsőpetény, 2025. március 28.

.....

Laczkovszki Zsolt
polgármester